

**Üniversite** : İstanbul Kültür Üniversitesi  
**Enstitü** : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü  
**Ana Bilim Dalı** : Türk Dili ve Edebiyatı  
**Programı** : Türk Dili ve Edebiyatı  
**Tez Danışmanı** : Prof. Dr. M. Fatih Köksal  
**Tez Türü ve Tarihi** : Doktora-Ocak 2023

## ÖZET

### KÂTİB MUSTAFA B. ABDULLAH'IN TERCÜME-İ ZAHİRETÜ'L-MÜLÛK'U (İNCELEME-METİN)

Esra Kılıç

Çalışmanın konusu, Kâtib Mustafa b. Abdullah'ın İranlı Seyyid Ali Hemedanî'nin aynı adlı Farsça eserinden Türkçeye çevirdiği Tercüme-i Zahîretü'l-Mülûk'udur. Girişte metnin edebî türünü ihtiva etmesi bakımından siyasetname ve Türk edebiyatında siyasetname geleneği üzerinde durulmuştur. Birinci bölümde Seyyid Ali Hemedanî, Zahîretü'l-Mülûk'u ve Türk edebiyatında Zahîretü'l-Mülûk tercümeleri hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde Tercüme-i Zahîretü'l-Mülûk'un mütercimine dair tespitler paylaşılmış ve tercüme metin ile kaynak metin karşılaştırılarak mütercimin tercüme metodu belirlenmeye çalışılmıştır. Üçüncü bölümde eserin muhtevası-konusu ve bölümleri tanıtılmış ve mütercimin dil ve üslubu tayin edilmiştir. Çalışmanın esasını teşkil eden dördüncü bölümde eserin yazma nüshası tavsif edilmiş, metnin kurulmasında takip edilen yol çizilmiş ve bu minval üzere çeviri yazılı metin ortaya konmuştur.

**Anahtar Sözcükler:** Tercüme-i Zahîretü'l-Mülûk, Kâtib Mustafa b. Abdullah, tercüme metodu, siyasetname, 16. yüzyıl, III. Murad dönemi

**University** : Istanbul Kultur University  
**Institute** : Institute of Postgraduate Education  
**Department** : Turkish Language and Literature  
**Programme** : Turkish Language and Literature  
**Thesis Advisor** : Prof. Dr. M. Fatih Koksal  
**Degree Awarded and Date** : PhD-January 2023

## **ABSTRACT**

### **TURKISH TRANSLATION OF ZAHÎRETÜ'L-MÛLÛK BY KÂTİB MUSTAFA B. ABDULLAH (REVIEW-TEXT)**

**Esra Kılıç**

The subject of the study is Tercüme-i Zahîretü'l-Mülûk, translated into Turkish from Iranian Sayyid Ali Hamadani's Farsi work of the same name by Kâtib Mustafa b. Abdullah. In terms of containing the literary type of the text, the introduction gives information about both the genre and the tradition of political treatise (Siyasetname) in Turkish literature. The first chapter contains notes given about the translations of Sayyid Ali Hamadani, Zahîretü'l-Muluk and Zahîretü'l-Muluk in Turkish literature. In the second chapter, the findings about the translator of Tercüme-i Zahîretü'l-Mülûk were shared and the translation method of the translator was tried to be determined by comparing the translated text with the source text. The third chapter is where the content, subject and parts of the work are introduced and also the language and style of the translator is determined. In the fourth chapter, which constitutes the basis of the study, the manuscript copy of the work is described, the design followed in the establishment of the text is charted out and the transliterated text is presented in this manner.

**Key words:** Zahîretü'l-Mülûk Translation, Katib Mustafa b. Abdullah, translation method, political treatise, siyasetname, 16. century, the period of Murad III